

BILTEN

UPRAVA ZA DIJASPORU – MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA CRNE GORE

JUL 2018, BROJ 1

Pozdravna riječ

Poštovani iseljenici,

Dijaspora Crne Gore je oduvijek bila nezaobilazan činilac društvenih procesa u našoj zemlji. Pomoć koju je dijaspora pružala i pruža svojim sunarodnicima u Crnoj Gori je kontinuirana i značajna. Imajući u vidu doprinos dijaspare našem društvu Vlada Crne Gore i njeno Ministarstvo vanjskih poslova odnose se prema potrebama crnogorske dijaspare sa posebnom pažnjom.

Prepoznajući ukupne potencijale naše dijaspare, naročito u sferi nauke i biznisa, smatrali smo neophodnim da uspostavimo novi državni organ - Upravu za dijasporu, čiji je zadatak da sarađuje sa dijasporom i da, u korelaciji sa drugim državnim organima, omogući što bolju integraciju našeg iseljenništva u crnogorsko društvo.

U fokusu Uprave za dijasporu su ona pitanja koja su od najvećeg značaja i interesa za

našu dijasporu. Ovo potvrđuje i nedavno usvajanje novog Zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima, što će, svakako, podići na viši nivo institucionalnu saradnju naše zemlje sa svojim iseljeništvom.

Očekivanja u tom pogledu su obostrana. Uvjereni smo da ćemo, kao i do sada, zajednički raditi na afirmaciji i promociji Crne Gore, a naša dijaspora će u crnogorskim državnim organima imati pouzdanog partnera u realizaciji svojih programa. Nadamo se da će publikovanje ovog *Biltena* omogućiti detaljnije informacije o aktivnostima Ministarstva vanjskih poslova, tj. Uprave za dijasporu, odnosno pružiti objektivnu sliku o našem radu i stanju u našoj dijaspori.

Ministar

Prof. dr Srđan Darmanović

Uvod

Uprava za dijasporu, kao organ u sastavu Ministarstva vanjskih poslova, je od osnivanja zadužena za saradnju Crne Gore sa iseljeništvom. Sve do obnove crnogorske nezavisnosti 2006. godine, gotovo da nijesu postojali institucionalni okviri i mehanizmi za ostvarivanje saradnje matične države i iseljenika sa prostora Crne Gore. Dugo su relacije između crnogorskog iseljenništva i matične države počivale na ličnom nivou, sve dok Crna Gora nije prepoznala potrebu da te odnose normativno determiniše. Tu institucionalnu poveznicu između dijaspore i Crne Gore predstavlja Uprava za dijasporu.

Uprava za dijasporu na dnevnoj bazi ostvaruje komunikaciju sa crnogorskom dijasporom, kako sa udruženjima/društvima/organizacijama iseljenika, tako i sa pojedincima i učestvuje u osmišljavanju njihovih aktivnosti i projekata. Uprava svakodnevno stoji na raspolaganju kada je u pitanju pružanje organizacione i logističke, a često i finansijske podrške u realizaciji njihovih projekata. Zainteresovanost dijaspore za domovinu najbolje se ogleda preko projekata koje, naravno uz pomoć naših DKP-a, pokreću u zemljama prijema: od škola i kurseva jezika, obilježavanja crnogorskih nacionalnih praznika, organizacija izložbi, gostovanja naših istaknutih umjetnika, promocije turističke ponude Crne Gore, do uspostavljanja privrednog partnerstva, gdje naše iseljeničtvo često predstavlja sponu međudržavne ekonomske saradnje.

Kao što je poznato, Crna Gora je tokom većeg dijela svoje istorije bila emigraciona zemlja. To se može naročito prepoznati od početka XIX pa do kraja XX vijeka. Imajući u vidu navedeno, već sada u terminologiji koristimo izraze „staro“ i „novo“ iseljeničtvo, u zavisnosti od činjenice u kojem su se vremenskom razdoblju iseljavanja stanovništva sa crnogorskog prostora

događala. S obzirom na disperziju crnogorskog iseljeničtva, njegovu heterogenu nacionalnu i vjersku strukturu, možemo samo aproksimativno govoriti o broju iseljenika širom svijeta, iako se u javnom diskursu može čuti stav da dvije Crne Gore žive izvan Crne Gore. U tom smislu, aktivnosti Uprave za dijasporu u narednom periodu daće mnogo bolju percepciju kada je u pitanju brojnost crnogorskog iseljeničtva preko postupaka izdavanja iseljeničke knjižice i web - aplikacije, softvera za evidenciju podataka o iseljenicima i ličnostima porijeklom iz Crne Gore.

Ipak najznačajnija novina u prethodnom periodu jeste usvajanje Zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima, čije odredbe će zasigurno nizom unapređenja na kvalitetniji i sveobuhvatniji način regulisati odnose Crne Gore sa svojom dijasporom, odnosno omogućiti iseljenicima efikasnije ostvarivanje prava i interesa.

DIREKTOR

mr Predrag Mitrović

Usvojen novi zakon o dijaspori - iseljenicima

U okviru Devete sjednice Prvog redovnog (proljećnjeg) zasijedanja u 2018. godini Skupštine Crne Gore, poslanici su raspravljali o Predlogu zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima.

Ministar vanjskih poslova prof. dr Srđan Darmanović predstavio je u Skupštini Predlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima. U svom obraćanju poslanicima, ministar je akcentovao da „najznačajnija novina koju uvodi Predlog ovog zakona jeste mogućnost sufinansiranja programa i projekata organizacija iseljenika na osnovu javnog konkursa. Ako imamo u vidu da su organizacije iseljenika obično registrovane kao nevladine organizacije u stranoj zemlji koje nemaju izvor finansiranja i sve svoje aktivnosti sprovode na volonterskoj osnovi, onda je jasno zašto je ovo neophodno i zbog čega upravo ova rješenja smatramo najznačajnijom kvalitativnom izmjenom koju uvodi Predlog zakona.

Takođe, istakao je da su značajno unaprijedjene odredbe u okviru poglavlja „Savjet za saradnju sa iseljenicima“. Razrađene su norme koje obezbjeđuju transparentniji postupak izbora predstavnika

dijaspore u Savjet, te definišu prestanak mandata i načine razrješenja članova ovog tijela. Takođe je povećan broj predstavnika u

Savjetu za zemlje sa većom koncentracijom iseljenika, kao i broj članova Savjeta iz reda istaknutih ličnosti, a u cilju pronalaženja načina da se u rad ovog tijela uključe afirmisani stručnjaci u oblastima relevantnim za ostvarivanje i jačanje saradnje sa dijasporom - iseljenicima. Ostale novine koje uvodi ovaj zakon su: preciznije određenje Uprave za dijasporu kao nosećeg organa uprave nadležnog za odnose sa dijasporom, uvođenje nagrade u oblasti nauke u cilju prepoznavanja naših istaknutih naučnika i stručnjaka koji žive i rade u inostranstvu, detaljnije navođenje podataka koje će sadržati evidencije koje vodi Uprava za dijasporu, a takođe su zadržane i dodatno unaprijeđene odredbe koje se tiču izdavanja iseljeničkih knjižica i organizacije manifestacije Dani dijaspore odnosno iseljenika“ – rekao je Darmanović.

Ministar je naglasio da resorno ministarstvo, odnosno Uprava za dijasporu, ima u fokusu svog djelovanja ukupno iseljeništvo, naše građane i njihove potomke koji žive u inostranstvu, te da je takav pristup sastavni dio unutrašnje i vanjske politike Vlade Crne Gore, apostrofirajući činjenicu da je naša dijaspora ljudski, intelektualni i ekonomski potencijal Crne Gore.

U ime predlagača zakona, direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović je u svom izlaganju naglasio da je jedna od značajnih novina koju uvodi ovaj Predlog i uvođenje termina dijaspora u ravnopravnu upotrebu sa terminom iseljenici, čime su ispoštovani brojni zahtjevi dijaspore pristigli tokom organizovane javne rasprave o tekstu Nacrta zakona.

Odgovarajući na pitanja poslanika Mitrović je naglasio da pojedina pitanja, koja su bez

© Skupština Crne Gore

sumnje od interesa za iseljeništvo, poput statusnih prava (državljanstvo i dr.)

Stvaranja pretpostavki aktivnijeg učešća u kreiranju društveno - ekonomskih i političkih prilika u zemlji, nijesu predmet ovog Zakona, ali će svakako naći svoje mjesto kroz aktivnosti i djelokrug angažovanja svih subjekata saradnje sa iseljeništvom i, posebno, Uprave za dijasporu kao nosećeg organa odnosa i saradnje sa dijasporom.

“Ono što treba istaći i što smatramo najvećom vrijednošću ovog zakona jeste da je kompletan zakon rađen u skladu sa ustavnim konceptom Crne Gore kao građanske države i jednakog statusa iseljenika iz svih iseljeničkih grupacija. Dodatno, po prvi put ovim zakonom se pojmovi „kultura, jezik, identitet i tradicija“ koriste u pluralu, što je još jedna specifičnost ovog teksta, a čime smo maksimalno ispoštovali i građanski duh i zahtjeve dijaspore – zbog kojih i donosimo ovaj zakon”, kazao je Mitrović.

Prethodno je Predlog zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima dobio jednoglasnu podršku članova Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i

Zakonodavnog odbora Skupštine Crne Gore.

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je predložio i četiri amandmana koji su prihvaćeni od strane predstavnika predlagača samim tim postali sastavni dio Predloga zakona. Poslanik Andrija Nikolić, predsjednik Odbora za međunarodne odnose i iseljenike, podnio je amandman kojim se predlaže uvećanje budžeta Uprave za dijasporu sa kojim se predstavnik predlagača saglasio i koji je takođe postao sastavni dio teksta Predloga zakona.

Poslanik Ervin Ibrahimović, koji je inače bio i predsjednik Radne grupe za izradu Predloga zakona, podnio je amandman koji se odnosi na ispravku pravno – tehničke greške u članu 51 stav 2 Predloga zakona. Treba napomenuti da je na plenarnoj sjednici veliki broj poslanika Skupštine Crne Gore uzeo učešća u raspravi povodom ovog Predloga zakona, tokom dva radna dana, tj. 19. i 20. juna t.g. Skupština Crne Gore je 26. juna 2018. godine usvojila Zakon o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima. Stupio je na snagu objavljivanjem u „Službenom listu Crne Gore“, 16. jula 2018. godine.

Realizacija planiranih aktivnosti

Dana, 14.06.2018. godine, Vlada Crne Gore je usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije saradnje sa iseljenicima 2015-2018, za 2017. godinu, koji je dostavilo Ministarstvo vanjskih poslova - Uprava za dijasporu.

Procentualno, od 41 aktivnost koje je trebalo realizovati, realizovano je 33 aktivnosti (80,5%). Djelimično je realizovana 1 aktivnost (2,4%), a nije realizovano 7 aktivnosti (17%). Budući da je tokom 2017. godine realizovano 13 aktivnosti čija je realizacija bila predviđena tokom 2018. godine, stepen realizacije se povećao na 85,2%.

Predstavljajući Izvještaj na zajedničkoj sjednici vladinih komisija, Pomoćnik direktora Uprave za dijasporu mr Ivan Jovović je istakao da je isti koncipiran na osnovu priloga koji su dostavili članovi međuresorne radne grupe iz organa, ustanova i institucija, a koje u višem ili manjem obimu imaju dodira sa oblašću saradnje sa iseljenicima. Ocijenio je da se radi o kompleksnoj materiji i da su u 2017. godine postignuti značajni rezultati, kako u oblasti donošenja normativno-pravnih akata u vezi saradnje sa iseljenicima, tako i u osnovnoj djelatnosti rada sa iseljenicima, a to je čuvanje tradicije i jezika Crne Gore (organizacije škola jezika i tradicije) u sredinama prijema, kao i poboljšanja statusa naših iseljenika u sredinama gdje žive.

Jovović se osvrnuo i na dominantnu aktivnost koja je započeta tokom 2017. godine, a odnosi se na pokretanje javne rasprave o izmjenama i dopunama

postojećeg zakona, a što je u konačnom rezultiralo usvajanjem Predloga Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima – dijasporom. Novom legislativom će se umnogome poboljšati, prije svega, način izbora predstavnika iseljenika u Savjet, kao i jasnije determinisati kriterijumi načina pružanja podrške jačanju saradnje sa iseljenicima kroz sufinansiranje programa i projekata organizacija iseljenika. Isto tako, ovaj izvještaj je ukazao i na obavljene pripreme za izdavanje legitimacije – iseljeničke knjižice, koje su zainteresovanim strankama počele da se izdaju u I kvartalu 2018. godine. U izvještaju je ukazano i na organizaciju Druge redovne sjednice Savjeta za saradnju sa iseljenicima (Podgorica, 28. jul 2017. godine), kojoj je prisustvovalo 34 člana iz reda predstavnika iseljenika i 25 članova iz reda predstavnika državnih organa, institucija, Glavnog grada, Prijestonice, opština i NVO.

Isto tako, akcentovano je da je po prvi put organizovana manifestacija „Dani iseljenika“, 31. jula 2017. godine u okviru tradicionalnih Dana dijaspore. Istog dana je u Petnjici održan okrugli sto na temu „Uslovi za ulaganja u svijetlu novih zakonskih rješenja“, kao i održana sportska manifestacija predstavnika matice i dijaspore. Prilikom te svečanosti izvršene su dodjele nagrada istaknutim iseljenicima i organizacijama iseljenika, te su uručene i nacionalne nagrade u šest oblasti saradnje sa iseljenicima.

Između ostalih aktivnosti, posebno su naznačene one koje se odnose na poboljšanje statusa crnogorske nacionalne manjine u R. Kosovo, te potpisivanje u

Buenos Ajresu Memoranduma o istraživanju iseljavanja u Latinsku Ameriku sa specijalizovanom argentinskom institucijom „CEMLA“. U razmatranom periodu vođena je intenzivna komunikacija sa iseljeničkimudruženjima u Republici Turskoj, gdje je, krajem godine, otvorena „Crnogorska soba“, u okviru muzejskog kompleksa u turskom gradu Kırklareli, a ujedno je predviđena i izgradnja parka tursko-crnogorskog prijateljstva.

Sjednici Komisije za ekonomsku politiku i finansijski sistem i Komisije za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku su, ispred Uprave za dijasporu, prisustvovali mr Ivan Jovović, pomoćnik direktora Uprave za dijasporu i Zoran Đukanović, šef Odsjeka za informativne poslove i evidenciju iseljenika.

Izveštaj je naišao na odobravanje članova obje vladine komisije, tako da ga je Vlada Crne Gore usvojila bez primjedbi.

Javne rasprave o Predlogu zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom – iseljenicima

Poslanici Skupštine Crne Gore usvojili su dana 26.06.2018. godine predlog Zakona o saradnji Crne Gore sa dijasporom - iseljenicima.

Od kraja novembra 2017. godine, održan je niz javnih rasprava o Nacrtu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima.

Javne rasprave održane su redom: u Zagrebu (Hrvatska) 28.11.2017. godine, Frankfurtu (Njemačka) 2.12.2017. godine, Luksemburgu 10.12.2017. godine, Njujorku (SAD) 17.12.2017. godine, Novom Sadu (Srbija) 23.12.2017. godine i u Sarajevu (BiH) 23.01.2018. godine.

U svim raspravama na ovu temu delegaciju Uprave za dijasporu, Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore, predvodio je njen direktor, mr Predrag Mitrović, koji je pozdravnim i uvodnim govorima otvarao rasprave.

U javnim raspravama, pored delegacije Uprave za dijasporu i predstavnika iseljeničkih organizacija, učestvovali su i predstavnici skupštinskog Odbora za međunarodne odnose i iseljenike.

Učešće u raspravama u svim navedenim zemljama imali su predstavnici iseljeničkih organizacija kojima je Crna Gora matična država.

Rasprave su uvijek bile višesatne, nastupi učesnika bili su proaktivni, a dijalozi su vođeni u konstruktivnoj atmosferi uz razmjenu mišljenja prisutnih sagovornika.

Najveći broj sugestija i komentara koje su imali naši iseljenici i njihove organizacije na organizovanim okruglim stolovima u okviru javnih rasprava, odnosio se na uvođenje termina 'dijaspora' i unapređenje odredaba koje se tiču Savjeta za saradnju sa iseljenicima, što je u najvećem dijelu ispoštovano u konačnom tekstu zakona.

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je radno tijelo Skupštine Crne Gore, koje u okviru svog djelokruga prati i razmatra sve prijedloge i inicijative za donošenje zakona i drugih akata te razmatra druga pitanja iz nadležnosti Skupštine Crne Gore koji u cjelosti ili u nekom svom segmentu određuju životna pitanja iseljenika koji žive u drugim državama. Odlukom o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore, 11. maja 2013. godine, osnovan je Odbor za međunarodne odnose i iseljenike.

Iseljenicima se smatraju crnogorski državljani i druga lica porijeklom iz Crne Gore, koji žive u inostranstvu i koji Crnu Goru doživljavaju kao svoju matičnu državu ili državu porijekla i baštine je kao demokratsku, nezavisnu, suverenu, građansku, multietničku i multikulturalnu državu.

Briga o iseljenicima je sastavni dio unutrašnje i vanjske politike Crne Gore. Crna Gora se zalaže za stvaranje i unaprijeđenje uslova potrebnih za uključivanje iseljenika u društveni, ekonomski i politički život Crne Gore. Odnos Crne Gore sa iseljenicima zasniva se na uzajamnoj privrženosti i saradnji, pružanju pomoći i jačanju međusobnih veza, uz uvažavanje specifičnosti i potreba svih iseljenika.

Dobro upravljanje iseljeničkim potencijalom je prepoznato kao značajan faktor ukupnog ekonomskog i društvenog razvoja države Crne Gore. Veze, odnosi i saradnja sa iseljenicima neodvojivi su dio unutrašnjeg razvoja kao i evropskih i evroatlantskih integracija Crne Gore.

Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima se, po prvi put, normativno zaokružuju i definišu odnosi između iseljenika i iseljeničkih udruženja sa jedne strane i državnih institucija Crne Gore sa druge strane. Ovim Zakonom se uređuju načini ostvarivanja i jačanja saradnje Crne Gore sa iseljenicima, zaštita prava i interesa iseljenika, mjere i pogodnosti prilikom povratka iseljenika u Crnu Goru, kao i druga pitanja od značaja za iseljenike.

Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je 03.03.2017. godine usvojio Platformu o saradnji Odbora za međunarodne odnose i iseljenike sa iseljenicima iz Crne Gore koja predstavlja konkretan doprinos ovog radnog tijela Skupštine Crne Gore u rješavanju brojnih pitanja i problema koji se tiču naših iseljenika.

Zakonom o saradnji Crne Gore sa iseljenicima, Strategijom i drugim podzakonskim aktima, nastavlja se zaokruživanje normativne infrastrukture u oblasti saradnje sa iseljenicima koja je neophodan uslov za stvaranje povoljnijeg ambijenta za iseljenike iz Crne Gore i postizanje značajnih rezultata u ovoj važnoj oblasti.

Izvještaj sa Druge sjednice Savjeta za saradnju sa iseljenicima

Druga sjednica Savjeta za saradnju sa iseljenicima održana je 28. jula 2017. godine u staroj zgradi Vlade Crne Gore. Na samom početku sjednice, prisutnima se obratio predsjednik Savjeta za saradnju sa iseljenicima dr Nenad Popović, podsjetivši da je Savjet kao savjetodavno tijelo Vlade CG formiran prije deset mjeseci, u čijem sastavu djeluje jedanaest odbora. Ukazao je na važnost postojanja ovog tijela od izuzetnog značaja za iseljenike koje okuplja najveće potencijale iz crnogorske dijaspore i državnih institucija.

U svečanom dijelu sjednice prisutnima su se obratili predsjednik Crne Gore Filip Vujanović, ministar vanjskih poslova Crne Gore prof. dr Srđan Darmanović i direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović,

Mitrović se u svom obraćanju osvrnuo na važne strateške korake, čija je realizacija

prethodila konstituisanju Savjeta. Ukazao je da Uprava za dijasporu raspolaže podacima o stanju u iseljentištvu i njihovim potrebama za uključenje u društveni i kulturni život matice. Na kraju se zahvalio svim prisutnima kao i mnogim pojedincima i institucijama koji su imali sluha za probleme, interese i zahtjeve naših iseljenika.

Princ Nikola Petrović je istakao da je dijaspora živa spona Crne Gore sa svijetom. U cilju pronalaženja socio-ekonomske ravnoteže, Fondacija Petrović-Njegoš nastoji da realizuje projekte pomoći našim građanima i iseljenicima. Ukazao je na značaj projekta promovisanja ekološke države i njene zaštite, koji nije politički već etički i ekonomski projekat, sa ciljem ujedinjenja našeg naroda.

Ministar Darmanović je ukazao na značaj postojanja Savjeta za saradnju sa iseljenicima i prisustva dijaspore izvan granica Crne Gore,

koja je uvijek bila spremna da pomogne svojim sunarodnicima. Osvrnuvši se na važnije migratorne tokove u našoj istoriji, podsjetio je na veoma dobru saradnju sa našim iseljenicima na američkom tlu, za vrijeme svog mandata u SAD-u.

Na kraju svečanog dijela, predsjednik Vujanović je svojim govorom pozvao na jedinstvo, slogu i ujedinjenje. Ukazao je na do sada postignute rezultate u domenu investiranja u Crnu Goru i apelovao da treba ulagati mnogo više i da treba iskoristiti benefite tj. biznis zone koje Crna Gora zaista posjeduje, kao i preduzeti mjere stimulansa za privlačenje domaćih i stranih investitora.

U radnom dijelu sjednice usvojen je Dnevni red i Zapisnik sa konstitutivne sjednice, a potom su uslijedila izlaganja predsjednika svih odbora i Programa rada Savjeta u 2017-2018. godini. Tokom izlaganja predsjednika odbora, članovi Savjeta su većinu prijedloga jednoglasno izglasali, podržavajući dosadašnji rad odbora i planirane aktivnosti u predstojećem periodu.

Na kraju sjednice, usvojeni su zaključci u kojima se, između ostalog, navodi: podrška prijemu države Crne Gore u NATO, podrška realizaciji svih dosadašnjih aktivnosti sprovedenih na planu jačanja saradnje matice i iseljeništva, pokretanje internet stranice i časopisa koji će se baviti temama od interesa za iseljenike, preporuka Vladi CG za osnivanje kulturnih centara u iseljeničkim sredinama sa većom koncentracijom crnogorskih iseljenika, prijedlog nadležnim institucijama za osnivanje Muzeja crnogorskog iseljeništva, uspostavljanje posebnog fonda za stipendiranje mladih i nadarenih studenata, uspostavljanje "škola crnogorskog jezika" odnosno "škola na jezicima svih naroda iz Crne Gore" u svijetu, odluka Savjeta o podnošenju amandmana na Zakon o crnogorskom državljanstvu, poboljšanje klime i opštih uslova za investiranje, preduzimanje mjera na planu sticanja međunarodnog koda za crnogorski jezik, kao i potpisivanje protokola o zdravstvenoj saradnji sa medicinskim institucijama iz država u kojima žive etablirani medicinski eksperti crnogorskog porijekla.

Počelo izdavanje iseljeničkih knjižica

U skladu sa obavezom koja proističe iz Zakona o saradnji sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15, član 36) i Odluke o obrascu zahtjeva, izgledu i sadržaju iseljeničke knjižice („Službeni list Crne Gore“, broj 4/2017), Uprava za dijasporu je zvanično započela izdavanje iseljeničkih knjižica, koje će služiti za identifikaciju iseljenika za vrijeme njihovog boravka u Crnoj Gori i u druge se svrhe ne mogu koristiti. Pravo na izdavanje iseljeničke knjižice imaju samo lica koja nijesu državljani Crne Gore, a rok njenog važenja je 20 godina.

Delegacija Uprave za dijasporu, na čelu sa direktorom mr Predragom Mitrovićem, u okviru svoje radne posjete Turskoj krajem februara 2018. godine, u gradu Kirklareli je svečano uručila prvu iseljeničku knjižicu Bedriju Gulu Mukoviću, istaknutom predstavniku naših iseljenika i inicijatoru brojnih projekata između R. Turske i Crne Gore. Uručenju je prisustvovao i gradonačelnik Kirklarelija Mehmet Kesimoglu.

Iseljenička knjižica se izdaje na osnovu zahtjeva iseljenika i prilaganja određenih dokumenata koji ga precizno identifikuju. Nakon provjere statusa državljanstva u Ministarstvu unutrašnjih poslova, Uprava za dijasporu iseljeniku izdaje rješenje koje potvrđuje da postoje uslovi da se knjižica izda. Knjižice se, nakon štampe upućuju u diplomatsko konzularno predstavništvo, u državu u kojoj konkretni iseljenik živi, gdje je on i preuzima. Posebno, ukoliko iseljenik doputuje u Crnu Goru, može je preuzeti i u prostorijama Uprave za dijasporu, o čemu je mora prethodno obavijestiti. Iseljenik svoju iseljeničku knjižicu mora sam preuzeti.

Evidencija iseljenika - web aplikacija

Odavno se osjećala potreba za mogućnošću da na jednom mjestu, u posebnoj bazi podataka, imamo spisak naših iseljenika, čija se procjena o brojnosti uvijek kretala oko 'još jedne Crne Gore van naših granica'.

Evidencija iseljenika je bila obaveza, i na osnovu članova 36 i 37 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list CG“, broj 47/15).

Renomirana makedonska informatička kuća NEXTSENSE donirala je aplikaciju za evidenciju naših iseljenika, posredstvom Zajednice Crnogoraca u Republici Makedoniji, na čijem čelu je tada bio naš istaknuti iseljenik Miroljub Orlandić, osmišljenu na osnovu naših potreba i zahtjeva. Ona se sastoji od 27 pitanja koja bi, aktiviranjem sa sajta Uprave za dijasporu iseljenik morao da popuni, kako bi ušao u bazu naših iseljenika. Popunjavanje 'Upitnika' je sasvim dobrovoljno, a u samoj aplikaciji ima jedan broj neobaveznih pitanja (opcionalnih), na koje ne mora da odgovori.

Ovakva (struktuirana) baza iseljenika umnogome će olakšati i unaprijediti rad Uprave za dijasporu sa iseljenicima.

Naime, na jednostavan i brz način, dobijaće se podaci o određenim iseljenicima ili grupi iseljenika koji zadovoljavaju određene uslove pretraživanja. To će, takođe, omogućiti da formiramo posebne evidencije iseljenika na osnovu podataka o tome čime se bave, gdje žive, kad su napustili Crnu Goru (novija ili stara dijaspora), da li imaju neke svoje posebne aktivnosti u oblasti nauke, kulture, sporta, i sl.

Ova baza podataka je locirana na jednom serveru u Ministarstvu javne uprave, a Uprava za dijasporu će njome upravljati, administrirati i koristiti podatke u zavisnosti od svojih potreba. Zadovoljava sve standarde po pitanju zaštite ličnih podataka, kao i sa bezbjednosnog aspekta.

Crnogorska soba i Park prijateljstva u turskom gradu Kirklareli

U turskom gradu Kirklareli (evropski dio Turske, Trakija), 20. decembra 2017. godine, svečano je otvoren Kulturni dom "Ali Riza", u okviru kojeg se našla, pored bugarske i grčke sobe, i crnogorska soba, sa svojom muzejskom postavkom koja predstavlja eksponate iz tradicija naroda koji žive u Crnoj Gori. Projekat Crnogorske sobe primjer je uvažavanja manjinskih zajednica i njihovog kulturnog nasljeđa. Kirklareli je, inače, prepoznat kao grad sa multikulturnom tradicijom, gdje zajedno žive predstavnici mnogih naroda, pogotovo balkanskih.

Na poziv gradonačelnika grada Kirklareli u R. Turskoj Mehmeta Kesimoglua, predstavnici Uprave za dijasporu – direktor, mr Predrag Mitrović i šef Odsjeka za informativno izdavačke poslove i evidenciju iseljenika Zoran Đukanović, u okviru radne posjete R. Turskoj, susreli su se 27. februara 2018. godine sa čelnicima gradske uprave Kirklareli.

Sastanku je prisustvovao i veliki broj pripadnika naše iseljeničke zajednice u R. Turskoj, na čelu sa Bedri Gulom, inicijatorom mnogih značajnih projekata koji se realizuju između naše dvije prijateljske države, inače

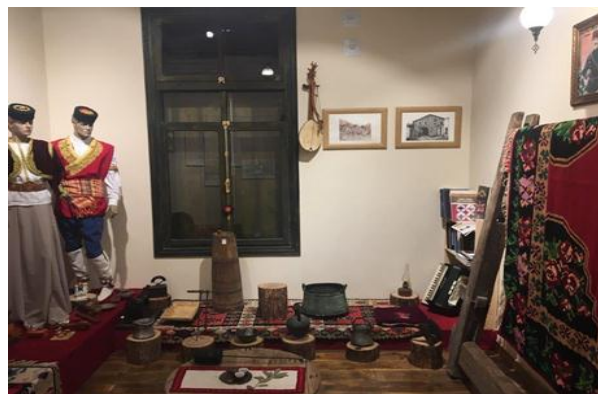
članom Savjeta za saradnju sa iseljenicima.

Ističući odličnu saradnju Uprave za dijasporu i grada Kirklarelija, sagovornici su razgovarali o dosadašnjim aktivnostima i projektima čijoj su realizaciji značajan doprinos dali predstavnici naše dijaspore u R. Turskoj.

Budući da je na čelu grada koji posebno baštini vrijednosti kulturne raznolikosti manjinskih naroda i iseljeničkih zajednica, a ukazujući na značaj i očuvanje prijateljskih odnosa, te posebnog senzibiliteta prema iseljenicima iz Crne Gore, gradonačelnik Kesimoglu predložio je izgradnju parka crnogorsko-turskog prijateljstva, što je od strane Uprave za dijasporu prihvaćeno sa zahvalnošću. Lokacija parka bi bila u neposrednoj blizini muzejskog dijela grada i Crnogorske sobe.

Obje strane su se obavezale da u narednom periodu, u komunikaciji sa nadležnim institucijama, utvrde postavku i izgled ovog parka.

Ovakav park simbolizuje međusobno uvažavanje dvije države i dva naroda, jačanje kulturnih veza i unapređenje prijateljskih odnosa.

Proslava Dana nezavisnosti

Crnogorski iseljenici diljem svijeta proslavili su Dan nezavisnosti 21. maj i dokazali da su kilometri samo broj u usporedbi sa ljubavlju i poštovanjem koje osjećaju prema zemlji svog porijekla. Proslave su organizovane u Luksemburgu, SAD-u, Srbiji, Sloveniji i Makedoniji.

Iseljeničke organizacije koje su učestvovala u organizovanju proslava Dana nezavisnosti su: Udruženje Crnogoraca Novog Sada, Generalni konzulat Crne Gore u Srbiji i Nacionalni savjet crnogorske nacionalne manjine u R.Srbiji (13. maj 2018. godine Novi Sad); Povjereništvo Matice crnogorske u R. Makedoniji i Savez iseljenika iz Crne Gore u R. Makedoniji (17.-18. maj 2018. godine Skoplje); iseljeničko udruženje "Montenegro-Maribor" (18. maj 2018. godine Maribor); „Luksemburg – Crna Gora“, Zavičajni klub „Bihor“, Kosovsko-bošnjačko društvo „Vitimirica“, Udruženje „MonteKöln“, Udruženje crnogorsko-belgijskog prijateljstva „Montenegro“ i „BD fond Luksemburg“ (19. maj 2018. godine Luksemburg); Generalni Konzulat Crne Gore (21. maj 2018. godine Njujork).

Crnogorska dijaspora, još jednom, dokazala je privrženost vrijednostima koje sa sobom nosi 21. maj i u punom sjaju proslavila najvažniji praznik u novijoj istoriji naše države čime se doprinijelo očuvanju kulturnog identiteta, očuvanju državnog identiteta i pripadnosti Crnoj Gori. Manifestacije su bile veoma raznolike sa posebnim osvrtom na kulturnu i humanitarnu notu.

Posebno treba istaći humanitarnu akciju koju je organizovalo naše iseljništvo u Njujorku. Održan je tradicionalni humanitarni golf turnir u organizaciji "Montenegro golf kluba Njujork", a pod pokroviteljstvom Generalnog konzulata.

Prikupljena sredstva su usmjerena specijalizovanim bolnicama u Crnoj Gori i

centrima koji brinu o djeci sa posebnim potrebama.

Treba istaći koncert koji je organizovalo iseljništvo Crne Gore u Novom Sadu. U koncertnoj sali "Studio M" RTV Vojvodine održan je koncert pod nazivom „Blago Crne Gore“. U sklopu koncerta izvedeno je 17 pjesama koje su uglavnom obrada tradicionalnih crnogorskih pjesama, kao i arije iz Balkanske carice i Gorskog vijenca.

Značajna kulturna manifestacija organizovana je u Skoplju, a podržale su je Ambasada Crne Gore u R.Makedoniji, Nacionalna i univerzitetska biblioteka „Sv. Kliment Ohridski“, Makedonska kinoteka, Filološki fakultet u Skoplju i Institut za makedonsku literaturu. Proslavu je pratio veliki broj književnih, filmskih i lingvističkih promocija posvećen crnogorskom jeziku, kulturi i tradiciji.

Kulturni centar "Rumija", koji okuplja crnogorske iseljinike koji žive i rade u Čikagu, organizovao je proslavu Dana nezavisnosti. Iz centra su istakli da je Dan nezavisnosti velika istorijska tekovina države Crne Gore i da su joj crnogorski iseljenici dali značaj pečat.

Savez Crnogorskih Asocijacija Njemačke organizovao je proslavu u Dortmundu. Proslavi je prisustvovao veliki broj zvanica među kojima direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović.

Proslava Dana državnosti

Trinaesti jul je datum upisan zlatnim slovima u crnogorsku istoriju i tradiciju, te predstavlja temelj državnosti Crne Gore. Proslava Dana državnosti tradicionalno je organizovana od strane iseljeničkih organizacija širom Evrope. Proslave su organizovane u Makedoniji, Srbiji, Sloveniji, Kanadi, Velikoj Britaniji i Njemačkoj.

Iseljeničke organizacije koje su učestvovala u organizovanju proslava Dana nezavisnosti su: Britansko – crnogorsko društvo, uz podršku Ambasade Crne Gore u Londonu (30. jun 2018. godine, London); Ambasada Crne Gore u Republici Makedoniji (12. jul 2018. godine, Skoplje); Crnogorska kulturna mreža (CKM) u saradnji sa Udruženjem Crnogoraca Novog Sada (13. jul 2018. godine, Novi Sad); Crnogorsko kulturno društvo Toronto i Crnogorsko kulturno društvo „Vladika Danilo“ (13. jul 2018. godine, Toronto) i Crnogorsko društvo „Morača Kranj“ (14. jul 2018. godine, Pokljuka, Julijski Alpi).

Crnogorsko iseljeničtvo potvrdilo je svoju lojalnost tekovinama 13. jula, datuma koji je obilježio crnogorsku slobodarsku istoriju, i učinio je velikom i ravnopravnom sa evropskim državama.

Proslave su okupile veliki broj crnogorskih iseljenika, a pratile su ih manifestacije kulturno-umjetničkog tipa. Crnogorsko iseljeničtvo i Uprava za dijasporu ostaju posvećeni jačanju i unaprijeđivanju odnosa između iseljenika i matice.

Crnogorsko iseljeničtvo u Srbiji napravilo je ogroman korak ka zaštiti i očuvanju crnogorskog identiteta u Srbiji. Na inicijativu Uprave za dijasporu, 14. jula 2018. godine u

Beogradu potpisan sporazum o međusobnoj saradnji nacionalnih udruženja Crnogoraca u Republici Srbiji za zajednički nastup na izborima za savjete nacionalnih manjina koji će se održati na jesen ove godine. Sporazum je potpisalo 13 udruženja iz svih krajeva Srbije – Beograda, Novog Sada, Subotice, Aleksinca, Vrbasa, Kule, Lovćenca, Feketića, Crvenke, Zmajeva i Malog Iđosa. Udruženja, potpisnici sporazuma će, kako je najavljeno, u međusobnoj komunikaciji i saradnji, uz uvažavanje interesa cjelokupne crnogorske manjine u Srbiji, formirati jedinstvenu elektorsku listu za formiranje budućeg Nacionalnog savjeta koji će u svom radu na produktivniji i kvalitetniji način opravdati svrhu svog postojanja kroz konkretne projekte i aktivnosti usmjerene na promociji Crne Gore u Srbiji, naše manjine u ovoj zemlji i zaštiti njenih posebnih prava na polju očuvanja identiteta, tradicije, kulture i obrazovanja. Potpisivanju sporazuma prisustvovali su predstavnici Uprave za dijasporu, a sporazum je, kako je naglašeno, otvoren za sva zainteresovana crnogorska udruženja u Republici Srbiji.

Ljetnja škola jezika i kulture

Dana 30. jula 2017. godine završena je tradicionalna, jedanaesta po redu Ljetnja škola jezika i kulture „Crna Gora moja postojbina“, namijenjena djeci naših iseljenika, koju Uprava za dijasporu organizuje u saradnji sa Zavodom za školstvo Crne Gore. Škola je održana od 20. do 30. jula na Ivanovim koritima, a pohađalo ju je 57 polaznika, uzrasta od 9 do 15 godina, iz deset zemalja: Albanije, Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske, Makedonije, Slovenije, Turske, Njemačke, Velike Britanije i Kanade.

Tokom desetodnevnog boravka, učenja i druženja u odmaralištu „Lovćen – Bečići“, djeca iz dijaspore imala su priliku da na zabavan način upoznaju zemlju svojih predaka – kroz kolaž obrazovnih i kreativnih radionica iz crnogorskog jezika i književnosti, istorije, geografije, muzičke i likovne umjetnosti, kulturne baštine, crnogorskih igara i plesa, kao i sportskih aktivnosti.

Nastava u Školi izvodi se po posebnim obrazovnim programima namijenjenim crnogorskoj dijaspori, a svim polaznicima Škole organizator je obezbijedio i komplet

udžbenika „Crna Gora moja postojbina“.

U okviru programa Ljetnje škole, organizovane su posjete Cetinju, podlovcenskom selu Dolovi, Mauzoleju na Lovćenu i Lipskoj pećini.

U okviru programa Škole, za najmlađe pripadnike našeg iseljeništva organizovane su posjete Avanturističkom parku i Edukativnom centru Nacionalnog parka Lovćen.

Nesumnjivo je da će djeca sa sobom ponijeti nova znanja o zemlji svojih predaka – svojoj postojbini, ali i lijepa sjećanja na druženje, nova prijateljstva i poznanstva koja će trajati i nakon završetka Škole, bez obzira na jezičku i prostornu udaljenost ovih mališana.

„Neposredan kontakt sa crnogorskom kulturom, istorijom, jezikom, prirodom i načinom življenja pružiće našoj djeci iz inostranstva istinsko povezivanje sa onim što je njihovo porijeklo, a time i identitet“, istakao je ministar kulture Pavle Goranović prilikom posjete učesnicima škole koja je održana prethodne godine na Ivanovim Koritima, što sublimira vrijednost ove manifestacije.

Albanija – izbor predstavnika za Savjet za nacionalne manjine

Podrška iseljeničkoj zajednici u nastojanjima očuvanja nacionalnog, jezičkog, kulturnog i duhovnog identiteta spada u najvažnije obaveze svake države. Jezik odražava kulturno i istorijsko nasljeđe kao i stvarnost svakog naroda te predstavlja jedan od fundamentalnih stubova nacionalnog identiteta i povezanosti dijaspore s maticom. To je od posebne važnosti za malobrojne nacije. Osim toga, djelovi naroda koji žive van granica matične države najbolji su promotori i ambasadori njene kulture i identiteta u zemljama prijema.

U tom smislu, emancipacija i zaštita interesa crnogorske nacionalne manjine u R. Albaniji od neprocjenjivog je značaja za državu Crnu Goru. Nedavno donošenje Zakona o zaštiti nacionalnih manjina u R. Albaniji (oktobar 2017.), koji prepoznaje Crnogorce u ovoj susjednoj zemlji, kao priznatu zasebnu nacionalnu manjinu, bezmalo predstavlja istorijsku prekretnicu i ohrabrujući događaj za dalji opstanak i napredak crnogorske zajednice u R. Albaniji, zbog čega je budući izbor crnogorskog predstavnika u članstvo Savjeta za nacionalne manjine Republike Albanije ključni događaj za crnogorsku nacionalnu manjinu u ovoj zemlji.

Direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović sa svojim saradnicima, pomoćnikom mr Ivanom Jovovićem i šefom Odsjeka za privrednu i naučnu saradnju mr Vladanom Lalovićem, boravio je 15. maja 2018. godine u radnoj posjeti R. Albaniji, u okviru koje su

održani sastanci sa predstavnicima crnogorskih udruženja u Tirani i Skadru.

Na poziv Ambasade Crne Gore u Tirani, održan je sastanak sa čelnicima novoformirane Zajednice Crnogoraca u Albaniji (ZCA) koja okuplja članove iz Elbasana, Tirane i Drača. Glavni cilj ovog udruženja je da u budućnosti predstavlja most saradnje između dvije zemlje, kao i da radi na jedinstvu albanskih državljana porijeklom iz Crne Gore i štiti njihove interese, bez obzira na nacionalnu, konfesionalnu ili kulturnu pripadnost. Sastanku su, pored predstavnika UzD, prisustvovali ambasador Dušan Mrdović i I sekretar Danilo Brajović.

Direktor Mitrović se sa svojim saradnicima istog dana sastao sa čelnicima crnogorskog udruženja "Alba-Montenegro" u Skadru. Sastanku je prisustvovao ambasador Crne Gore u Tirani Dušan Mrdović. U službenim prostorijama ovog udruženja, između ostalih tema, obavljene su konsultacije i razmjena mišljenja oko predstojećeg konkursa za izbor predstavnika u Savjet za nacionalne manjine pri Vladi Republike Albanije.

Memorandum o saradnji sa CEMLA

Uprava za dijasporu je tokom 2015. godine, na predlog Ambasade Crne Gore u Republici Argentini, započela aktivnosti na izradi teksta Memoranduma o saradnji između Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore - Uprava za dijasporu i Centra za istraživanje latinoameričkih migracija (CEMLA). Memorandum je potpisan 13. jula 2017. godine u Ambasadi Crne Gore u R. Argentini, sa sjedištem u Buenos Ajresu.

U skladu sa potpisanim Memorandumom, strane su saglasne da realizuju zajedničke istraživačke projekte. Uprava za dijasporu je u obavezi da podrži navedeni sporazum budući da pomenuti Centar ima najveću bazu podataka o migracijama iz Crne Gore u R. Argentinu.

Kako CEMLA posjeduje bogatu bazu podataka o migratornim tokovima iz Crne Gore u Republiku Argentinu, potpisivanje ovog memoranduma pruža mogućnost istraživanja i selektiranja podataka u vezi sa kretanjem i boravkom iseljenika iz Crne Gore na području Latinske Amerike, kao i realizaciju ostalih zajedničkih istraživačkih projekata od interesa za obje strane.

Potpisnici Memoranduma ambasador Crne Gore u Republici Argentini Gordan Stojović i predsjednik Centra za istraživanje

latinoameričkih migracija Irineu Zoti, koji je ovom prilikom pohvalio temeljan pristup Crne Gore u procesu popisivanja starog iseljeničtva, istakli su da je Crna Gora prva zemlja u regionu koja je ovoj problematici sistematično pristupila, kao velike razvijene zemlje sa brojnim iseljeničtvom u Latinskoj Americi: Njemačka, Italija, Japan i dr.

U Argentini, Urugvaju i okolnim državama živi veliki broj iseljenika iz Crne Gore, koji su naselili ove prostore naročito u periodu od 1918-1924. godine. Iako teritorijalno udaljena, crnogorska dijaspora u Argentini, i pored toga što uveliko stasava peta generacija, posjeduje snažnu svijest o svom etnicitetu i zemlji porijekla, i pokazuje veliko interesovanje za razvijanje dalje saradnje sa Crnom Gorom.

Naučnici iz dijaspore na konferenciji u Bečićima

U bečićkom hotelu Splendid, 2. i 3. novembra 2017. godine u organizaciji Privredne komore Crne Gore i Ministarstva nauke, održana je međunarodna konferencija pod nazivom „Izazovi na putu ka Evropskoj uniji“.

Pored političko – ekonomskog dijela konferencije, na kojoj su učestvovali premijeri ili pomoćnici premijera, te bivši državnici i ministri zemalja u regionu, dio konferencije je bio posvećen nauci i doprinosu naučnika iz iseljeništa državi Crnoj Gori, pa je takav jedan panel i organizovan pod naslovom: „Perspektive i modeli saradnje akademske i biznis zajednice sa dijasporom u svijetlu EU integracije i globalizacije“.

U tom smislu, na poziv Ministarstva nauke, konferenciji je prisustvovalo 35 naučnika iz iseljeništa, koji su ovu priliku shvatili kao mogućnost da iznesu svoja iskustva i daju sugestije na koji način bi bilo moguće ostvariti saradnju sa svojom matičnom državom.

Na samom panelu učestvovali su: dr Darko Petrušić, generalni direktor Direktorata za naučnoistraživačku djelatnost u Ministarstvu nauke, Zoran Đukanović, šef odsjeka za istraživačko informativne poslove i evidenciju iseljenika u Upravi za dijasporu, Prof. dr Srđan Redžepagić sa Univerziteta Nica Sophia Antipolis iz Nice u Francuskoj, dr Sergej Đuranović sa Washington University in St. Louis, School of Medicine iz Sent Luisa u državi Misuri u SAD i dr Alenka Hodžić, iz Centra za mendelsku genomiku sa Kliničkog instituta za medicinsku genetiku Univerzitetskog kliničkog centra iz Ljubljane u Sloveniji. Moderator ovog zanimljivog panela je bio prof. dr Nikola Milović, dekan Ekonomskog fakulteta u Podgorici.

Gosti iz inostranstva su ukratko objasnili čime se bave u svojim naučnim institucijama, a

zatim su iznijeli svoja zapažanja o mogućnostima saradnje sa crnogorskim, kako

obrazovnim, tako i biznis subjektima. Preovladao je osjećaj da uz malo dobre volje, organizacije i podrške države, mnogi projekti koji se danas kreiraju u svijetu i u visokim tehnologijama, mogu da se realizuju u Crnoj Gori, jer je naš naučni potencijal vani izrazito kvalitetan i vrlo cijenjen.

Bilo je riječi o projektima koje sprovodi Ministarstvo nauke, a gdje ima prostora i za studiranje i postdiplomske i doktorske studije u inostranstvu, uz prezentiranje baze „Naučna dijaspora Crne Gore“.

Predstavnik Uprave za dijasporu je ukratko opisao aktivnosti Uprave za dijasporu otkako je formirana prije četiri godine, istakavši donošenje Zakona, Strategije i Akcionog plana u ovoj značajnoj oblasti kao najvažnija normativna akta. Takođe, napomenuo je da Uprava za dijasporu teži da postane svojevrsni informativni pul, preko kojeg će se dobijati sve najznačajnije informacije iz Crne Gore koje su korisne za naše iseljenišvo. Zahvalio je Ministarstvu nauke na pozivu brojnim našim naučnicima iz dijaspore da učestvuju na ovom skupu, uz podsjećanje da je to bila jedna od aktivnosti iz aktuelnog Akcionog plana.

Panel je održan u sjajnoj atmosferi i naišao je na dobar prijem kod brojnih posjetilaca u kongresnoj dvorani hotela Splendid u Bečićima.

Unaprijeđeni odnosi Crne Gore i Hrvatske

Mješoviti odbor za sprovođenje sporazuma između Crne Gore i Republike Hrvatske o zaštiti prava crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Crnoj Gori nastao je na osnovu sporazuma koji su 2009. godine potpisali Crna Gora i Republika Hrvatska. Skupština Crne Gore, na osnovu ovog sporazuma, 5. aprila 2011. godine donijela je Zakon o potvrđivanju Sporazuma između Crne Gore i Republike Hrvatske o zaštiti prava crnogorske manjine u Republici Hrvatskoj i hrvatske manjine u Crnoj Gori. Sporazum je definisao organizovanje naizmjeničnih sjednica kod strana potpisnica sporazuma.

U Zagrebu, 24. maja 2017. godine, u središnjem državnom uredu za Hrvate izvan RH, održana je 2. sjednica MMO-a za sprovođenje Sporazuma o zaštiti prava manjina u Republici Hrvatskoj i Crnoj Gori. Crnu Goru su predstavljali: Valon Dasharami, predsjedavajući MMO-a iz Crne Gore, mr Predrag Mitrović, direktor Uprave za dijasporu, Miodrag Zeković, iz MUP-a Crne Gore, Vladimir Marvučić, predstavnik Hrvatskog nacionalnog vijeća (HNV), Rifat Ramčilović, iz Ministarstva prosvjete, Mirela Ramčilović, savjetnica u Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, Dragana Živković, savjetnica u Ministarstvu kulture, Boro Vučinić, ambasador Crne Gore u Republici Hrvatskoj i Danilo Ivezić, član Savjeta odbora i predsjednik Nacionalne zajednice Crnogoraca Hrvatske (NZCH).

Tok sjednice protekao je u prijateljskom tonu i razgovarano je o velikom broju temu koje bi pozitivno uticale na položaje kako Crnogoraca u Hrvatskoj tako i Hrvata u Crnoj Gori.

Sjednicu je otvorio Zvonko Milaš, predsjedavajući MMO-a iz Republike Hrvatske, i naglasio da iako nisu ispunjene sve preporuke, pomaka ima i vidljivi su, kao i volja svih sudionika da se ovakav trend nastavi. Danilo Ivezić je govorio o funkcionisanju NZCH, kao krovne i najbrojnije zajednice Crnogoraca u Hrvatskoj. Među temama o kojima je g. Ivezić pričao bile su: starosna struktura Crnogoraca u Hrvatskoj, Zakon o nacionalnim manjinama Republike Hrvatske koji je veoma afirmativan za manjine, brojnost Crnogoraca u Hrvatskoj koja ne dozvoljava postojanje direktnog predstavnika u Saboru (ovu ulogu vrši predstavnica albanske nacionalne manjine Ermina Lekaj Prljekaj), sredstvima koje Republika Hrvatska izdvaja za crnogorsku zajednicu (izdvaja se 100.000 eura na godišnjem nivou, a većina tih sredstava se troši na izdavačku djelatnost koja afirmiše crnogorsku kulturu i jezik).

Direktor Uprave za dijasporu mr Predrag Mitrović istakao je važnost postojanja ovakvog tijela koje će olakšati funkcionisanje Hrvata u Crnoj Gori i Crnogoraca u Hrvatskoj. Takođe je istakao odlične veze koje Hrvatska i Crna Gora njeguju i sjajnu kulturnu saradnju i obostrano poštovanje prilikom ispunjavanja preporuka koje Mješoviti odbor predlaže.

Mješoviti odbor se pokazao korisnim instrumentom za razgovor o temama koje značajno utiču na život Crnogoraca u Hrvatskoj i Hrvata u Crnoj Gori. MMO je posebno tijelo čija je svrha dodatno unaprijeđenje odnosa između Republike Hrvatske i Crne Gore.

Konzularne aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova

Crna Gora je u proteklih 12 godina, od obnove nezavisnosti uspjela postići velike rezultate, bilo u spoljnoj politici, tako i na unutrašnjem nivou. Nesporni doprinos u postizanju dobrih rezultata je imala i naša dijaspora, koja je svojim uspjesima u državama prijema podizala ugled i prepoznatljivost Crne Gore u svijetu.

Imajući u vidu gore navedeno, zahtjevi dijaspore su na vrhu prioriteta Generalnog direktorata za konzularne poslove. U cilju boljeg rješavanja konzularnih zahtjeva, započeto je više inicijativa modernizacije sistema i administrativnih procedura. Periodično se radi analiza zahtjeva naših udruženja, kako bi putem izmjena i dopuna postojeće legislative, riješili pozitivno što veći broj istih.

Tokom 2017 godine, omogućeno je uzimanje biometrije u Beogradu, dok su Njujork i Frankfurt već opremljeni pokretnim jedinicama

za uzimanje biometrije, što omogućava mobilnost konzularnih radnika. Tokom septembra mjeseca tekuće godine planirano je organizovanje konzularnih dana u Njemačkoj, Švajcarskoj, Luksemburgu i Danskoj. Isto tako je u planu i organizovanje konzularnih dana u Čikagu, Torontu i Detroitu. Intencija je obezbijediti da pružanje usluga našim iseljenicima budu što pristupačnije. Vođeni tom logikom, planira se otvaranje i Generalnog konzulata u Istanbulu tokom ove ili naredne godine.

Generalni konzulati u Njujorku i Frankfurtu bilježe dobru saradnju sa svim udruženjima iz Crne Gore, sa kojima su nizom aktivnosti doprinijeli boljem povezivanju Crne Gore sa njenom dijasporom. Jedan od prioriteta pomenutih generalnih konzulata će biti dalje pružanje podrške svim crnogorskim udruženjima i njihovim aktivnostima.

Sadržaj:

Pozdravna riječ	2
Uvod	3
Usvojen novi zakon o dijaspori - iseljenicima	4
Realizacija planiranih aktivnosti	6
Javne rasprave o Predlogu zakona o saradnji sa dijasporom – iseljenicima	8
Izveštaj sa Druge sjednice Savjeta za saradnju sa iseljenicima	10
Počelo izdavanje iseljeničkih knjižica	12
Evidencija iseljenika - web aplikacija	13
Crnogorska soba i Park prijateljstva u turskom gradu Kirklareli	14
Proslava Dana nezavisnosti	15
Proslava Dana državnosti	16
Ljetnja škola jezika i kulture.....	17
Albanija – izbor predstavnika u Nacionalnom Komitetu	18
Memorandum o saradnji sa CEMLA	19
Naučnici iz dijaspore na konferenciji u Bečićima	20
Unaprijeđeni odnosi Crne Gore i Hrvatske.....	21
Konzularne aktivnosti Ministarstva vanjskih poslova.....	22

DANI ISELJENIKA, 30. jul – Gusinje
- PROGRAM -

Ponedjeljak, 30. jul 2018. godine

**11:00h - ceremonija bratimljenja Opštine Gusinje i
Opštine Peć (nova zgrada Opštine Gusinje)**

**12:00h – 15:00h – Okrugli sto „Uloga i značaj dijaspore u
perspektivi razvoja Crne Gore“ (nova sala SO Gusinje)**

**17:00h – 19:00h – Fudbalska utakmica: „zavičajci“ vs
„dijasporci“ (Gradski stadion)**

**20:00h – Centralna proslava (plato ispred OŠ „Džafer
Nikočević“)**

Utorak, 31. jul 2018. godine

21:00h – predstava „Mirovna misija“ (KC Gusinje)